

Budapesti Általános Iskolák Matematika Versenye
6. osztály
I. forduló
MEGOLDÁSOK

1. feladat: A 6. A osztály egy képviselőt választ. Az osztálynak csak a 75%-a szavazott. A szavazatok $\frac{5}{6}$ -át Peti kapta, és csak 4 gyerek nem szavazott rá. Hányan járnak az osztályba?
(5 pont)

1. feladat megoldás: Peti a szavazatok 75%-ának az $\frac{5}{6}$ -át kapta meg, vagyis a 75%-ának az $\frac{1}{6}$ -át nem. (1 pont) Az osztálylétszám $\frac{3}{4}$ -ének az $\frac{1}{6}$ -a az a létszámnak az $\frac{1}{8}$ -a. (3 pont) Mivel ez utóbbi 4 gyereket jelent, az osztálylétszám 32. (1 pont)

2. feladat: Adjuk meg azokat a pozitív egész számokat, melyeket prímszámok szorzataként felírva a szorzatban szereplő prímszámok összege 13. (Pl. $75 = 3 \cdot 5 \cdot 5$)

Megjegyzés: Prímszámnak nevezzük azokat a pozitív egész számokat, melyeknek pontosan 2 db pozitív osztójuk van.

(6 pont)

2. feladat megoldás: A 13-at 9 féleképpen lehet prímszámok összegére bontani ($13, 2 + 11, 2 + 2 + 2 + 7, 3 + 3 + 7, 2 + 2 + 2 + 2 + 5, 2 + 3 + 3 + 5, 3 + 5 + 5, 2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 3, 2 + 2 + 3 + 3 + 3$)

Mind a 9 felbontás: (3 pont)

7 – 8 felbontás: (2 pont)

5 – 6 felbontás: (1 pont)

Szorzatok: 13, 22, 56, 63, 80, 90, 75, 96, 108 (3 pont)

1 – 2 hiba: (-1 pont)

3 – 4 hiba: (-2 pont)

3. feladat: Az ábrán a nagyobb négyzet 4 egyforma téglalapról és egy kisebb négyzetből lett kirakva. (Vigyázz! Az ábra nem méretarányos.) Egy téglalap kerülete 16 cm. A kisebb négyzet területe 25 cm^2 . Mekkora egy téglalap területe?

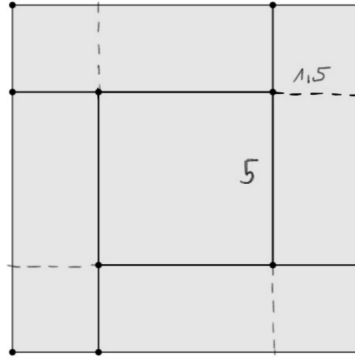
(7 pont)

3. feladat megoldás: A középső kis négyzet egy oldala 5 cm (1 pont)

Egy téglalap kerülete 16 cm . Ez a kerület megegyezik 2-szer a kisebb négyzet oldalával és a sarkokban létrejövő kis szaggatott oldalú négyzetek kerületével. (2 pont)

Ezért a sarkokban létrejövő négyzetnek 1 oldala: $(16 - 10) : 4 = 1,5\text{ cm}$ (2 pont)

A téglalap oldalai: $1,5\text{ cm}$ és $6,5\text{ cm}$, területe $9,75\text{ cm}^2$. (Vagy $\frac{39}{4}\text{ cm}^2$.) (2 pont)

4. feladat: 1-től 2021-ig hány olyan pozitív egész szám van, amelyben van két szomszédos 2-es számjegy? (7 pont)

4. feladat megoldás: Az első 2 helyiértéken nem állhat 2-es. (1 pont)

Ha a második és a harmadik helyiértéken állnak a szomszédos 2-esek, akkor az ezresek helyére kerülhet 0 (ekkor háromjegyű a szám) vagy 1, az egyesek helyiértékére pedig 0-tól 9-ig bármi, tehát ez $2 \cdot 10 = 20$ lehetőség. (2 pont)

Ha a két szomszédos 2-es a harmadik és a negyedik helyiértéken áll, akkor az első helyen már nem állhat 2-es, mert akkor a szám legalább 2022 lenne. Ezért megint 0 vagy 1 állhat az ezresek helyén. A százások helyén 0 – 9-ig a 2-est kivéve bármilyen számjegy állhat, (ha 2-es áll, azt már az előző esetben számoltuk), ezért ez összesen $2 \cdot 9 = 18$ lehetőség. (3 pont)

Így összesen $18 + 20 = 38$ féle megfelelő szám van. (1 pont)

5. feladat: Ugyanakkora kis fakockákból kirakunk egy nagyobb kockát, egy $5 \times 5 \times 5$ -öset. Ezután minden kisebb kockára ráírjuk, hogy hány másik kockával lapszomszédos a nagyobb kockában. Két kocka akkor lapszomszédos, ha egy teljes lapjukkal érintkeznek. Mennyi a kis kockákra írt számok összege? (8 pont)

5. feladat megoldás: Ha a kockának a külső részét "lehámozzuk", akkor "belül" egy $3 \times 3 \times 3$ -as kocka marad, ezek a kockák mind másik 6 kockával lapszomszédosak, vagyis itt a számok összege $3^3 \cdot 6 = 162$. (1 pont)

A felszínen $3 \cdot 3 \cdot 6$ kocka van, melynek csak 1 lapjához nem kapcsolódik másik kocka, ezért itt a számok összege $9 \cdot 6 \cdot 5 = 270$. (2 pont)

Az éleken elhelyezkedő kockák, melyek nem sarkok, 4 oldalukkal kapcsolódnak másik kockához, ilyenből $12 \cdot 3 = 36$ kocka van, így a számok összege $36 \cdot 4 = 144$. (2 pont)

A sarkok további $8 \cdot 3 = 24$ -et adnak az összeghez. (2 pont)

Összesen: a számok összege: $162 + 270 + 144 + 24 = 600$. (1 pont)